

Fornyings- administrasjons- og
kirkedepartementet
Postboks Dep
0032 Oslo

Oslo, 2013.04.22

Vår ref.: **2013/111**

Svar til høring om NOU 2013:2 – Hindre for digital verdiskaping

Patentstyret viser til høringsbrev med vedlegg av 17. januar 2013. Patentstyret har kommentarer til kapittel 4 Immaterielle rettigheter og vil begrense svaret til omtale av dette kapitlet i utredningen, med vekt på *industrielt rettsvern* som behandles i utredningens punkt 4.9 - 4.11.

Patentstyrets hovedoppgave er å behandle søknader om patenter, varemerke- og designregistreringer (industrielle rettigheter). Registrering av industrielle rettigheter er et av de viktigste strategiske virkemidlene for å sikre innovatører mot ulovlig etterlikning og kopiering, og for å erobre og befeste nye markeder, og bidrar således til verdiskaping og økonomisk gevinst.

I sin rolle som nasjonalt kompetansesenter innenfor immaterialrett, bistår Patentstyret norsk næringsliv gjennom å bidra til økt kunnskap om industrielle rettigheter slik at det tas riktige strategiske valg i innovasjonsprosesser.

Utredningens punkter som omhandler patentrettigheter gir etter vår oppfatning et noe fortegnert bilde av situasjonen på rettsområdet.

Patentstyret ser at det i punkt 4.9.1 i utredningen legges til grunn som "allment kjent" at det meddeles en rekke patenter som det ikke er rettslig grunnlag for å innvilge, og at det av denne grunn blant annet oppstår såkalte "patentkratt". Påstanden er ikke dokumentert, og Patentstyret finner den noe unyansert og misvisende. Patenter innvilges dersom vilkårene for registrering er oppfylt i henhold til gjeldende regelverk, og et patent vil være gyldig frem til det eventuelt treffes en beslutning om å oppheve det. Vurderingen av om patentvilkårene er oppfylt vil til en viss grad bero på skjønn. Tettheten mellom patenter vil variere mellom ulike tekniske områder, avhengig av forskningsaktiviteten på området.

Det sentrale for å sikre patentets legitimitet, er å sikre god kvalitet på patenter, det vil si sikre god og grundig behandling av søknadene, slik at avgjørelsen om å meddele et patent eller ikke blir riktig i så mange tilfeller som mulig. Norge arbeider kontinuerlig, både nasjonalt og internasjonalt, for å øke kvaliteten på søknadsbehandlingen og dermed unngå patentkratt. Dette er prioriterte områder, både innen EPO, som holdt en Workshop om emnet senest i september i fjor, og i WIPO.

Når det gjelder utvalgets anbefaling om at Patentstyret skal undersøke om det foreligger patentkratt og ulovlige patenter i Norge, vil Patentstyret bemerke at det verken er ønskelig eller mulig for Patentstyret som registreringsmyndighet å overprøve egne vurderinger av om patenteringsvilkårene var oppfylt ex officio i utredningsøyemed.

Ad utredningens punkt 4.9.2 om patenttroll og NPEer, vil Patentstyret innledningsvis bemerke at det i utgangspunktet er helt legitimt å kjøpe opp patenter for å lisensiere disse ut: Mange virksomhet innrettes for utvikling av løsninger som selges til andre. Dette kan være en hensiktsmessig forretningsmodell av økonomiske eller andre årsaker. Patentstyret har ikke fått signaler om at patenttroll eller NPEer er et problem i Norge. Norsk sivilprosess- og erstatningsrett og norsk praksis begrenser i stor grad den type virksomhet som man ser i USA, hvor problemene med patenttroll og NPEer nok kan være betydelige.

I Norge og i Europa for øvrig gjelder samme vilkår for patentering av programvare som for andre oppfinnelser, det vil si at det er et krav at programvaren har teknisk effekt. Reglene fastlegges på europeisk nivå. Patentstyret vil slik vi ser det ikke være rett organ for en kost-nytte- vurdering av patentreglene på et særskilt område, her programvareområdet.

Hovedutfordringer for patentsystemet som det pekes på i utredningen pkt 4.11 er lang saksbehandlingstid, restanser i søknadsbehandlingen og patentkratt. Patentkratt er omhandlet over. Restanser og lang saksbehandlingstid er et internasjonalt problem som adresseres i alle relevante fora. Patentstyret arbeider kontinuerlig med å redusere restansene, både ved raskere og mer effektiv saksbehandling internt og ved internasjonale avtaler om bruk av patenterbarhetsvurderinger foretatt av andre, for eksempel gjennom PPH-avtaler (Patent Prosecution Highway-avtaler).

Med vennlig hilsen

Karine Lutnæs Aigner

Rådgiver, Juridisk og internasjonal stab
Dir.tlf. 95233297